

Tokaji Nagy Erzsébet–Tóth Ferenc Tibor

Országos Széchényi Könyvtár

LibInfo, a Magyar Könyvtárak Internetes Tájékoztató Szolgáltatása

Világszerte több nagy könyvtár indított online referenzszolgáltatást: a Kongresszusi Könyvtár, a British Library és mások. A következőkben bemutatjuk a magyar LibInfo-t, a könyvtárak együttműködésén alapuló online referenz- és internetes tartalomszolgáltatást, a kezdeményezés történetét, azután az intézményesült együttműködést: a LibInfo Konzorciumot, ennek szervezeti felépítését és működtetését. A második részben a gyakorlatról szólunk: a kérdésfeltevés módjáról és a válaszadás elvi kérdéseiről, végül a használat adatai alapján próbáljuk meghatározni az előttünk álló feladatokat és összegezni tapasztalatainkat.

Az Országos Széchényi Könyvtár honlapján 2001 novemberében az újdonságok között az alábbi hír szerepelt: „November 21-én megalakult a MIT-HOL jogutódja, a LibInfo Konzorcium.”

A MIT-HOL-tól a LibInfo-ig

Előzmények

A könyvtárak, illetve a könyvtárosok, valamint a hozzájuk csatlakozó magánszemélyek együttműködésén alapuló online tájékoztató szolgáltatás megtervezése és kialakítása az 1999. évi Networkshop-konferencián kezdődött a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Elektronikus Könyvtári Szekciójának keretében. A szolgáltatás tervének elkészülte után a KATALIST levelezőlistán felhívás jelent meg, melyben tagokat toboroztak a program részletes kidolgozásához, illetve az önkéntes vállaláson alapuló online referenzszolgáltatás – MIT-HOL (Magyar Internetes Tájékoztató – Hungarian Online Librarian) címen – működtetéséhez.

2001 januárjáig a MIT-HOL összefogója a Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) volt; *Moldován István* és *Drótos László* tevékenyen vett részt mind a technikai, mind a tartalmi feladatok elvégzésében. A szolgáltatás weboldala szintén a MEK oldalain kapott helyet.

A MIT-HOL intézményesülése

A Magyar Elektronikus Könyvtárnak az Országos Széchényi Könyvtárba kerülésével felvetődött az a

gondolat, hogy ez a szolgáltatás a nemzeti könyvtár Tájékoztató és Dokumentumellátó Főosztály Olvasó- és Tájékoztató Szolgálatához kerüljön.

2001 februárjától a Tájékoztató csoportból néhányan részt vettek a kérdések megválaszolásában. Ennek célja az volt, hogy megismerkedjenek a rendszer részletes működésével, a kérdések jellegével, illetve tapasztalatot szerezzenek, hogy javaslatot tehesse az internetes tájékoztató szolgálat átvételéhez szükséges szervezeti rendszer kiépítésére/intézményesítésére, a technikai és személyi feltételek kialakítására.

Az Országos Széchényi Könyvtárban 2001. augusztus végén a szakkönyvtárak, a felsőoktatási könyvtárak és a megyei könyvtárak képviselőinek, valamint a MIT-HOL szolgáltatásban részt vevő OSZK-dolgozók és külső magánszemélyek jelenlétével megtartott értekezleten a következő megállapodás született:

- a hazai online tájékoztató rendszer kialakítása és színvonalas működtetése konzorciumi keretek között történjen,
- az együttműködési formát korrekt szerződésekben kell szabályozni,
- az együttműködési megállapodás tervezetét a nemzeti könyvtár készíti el,
- a moderátori szerepet az Országos Széchényi Könyvtár Tájékoztató és Dokumentumellátó Főosztály Olvasó- és Tájékoztató Szolgálatára vállalja,
- 2001. szeptember 1-jétől a részt vevő intézmények honlapjára, illetve egyéb nyilvános internet-portálokra kikerül a szolgáltatás weboldala.

2001. október közepéig – a részt vevő intézmények véleményét figyelembe véve – elkészültek a *Megállapodás konzorcium létrehozásáról*, az *Alapszerződés*, a *Szervezeti és Működési Szabályzat* és az *Etikai kódex* dokumentumtervezetek, melyeket az Informatikai és Könyvtári Szövetség Megyei Könyvtári Tagozatának október 25-i ülésén a kidolgozók – *Tóth Ferenc* és *Tokaji Nagy Erzsébet* – ismertettek. A konzorciumi szerződések mielőbbi aláírása érdekében a Megyei Könyvtári Tagozat megbízta *Gellér Ferenc*-né a végleges szövegek egyeztetésével. Erre 2001. november 21-én került sor az Országos Széchényi Könyvtárban. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség Tudományos és Szakkönyvtári Tagozatának 2002. március 1-jei összejövetelén a szak- és felsőoktatási könyvtárak – mely intézmények már ezen időpont előtt is részt vettek a kérdések megválaszolásában – hivatalosan is csatlakoztak a Konzorciumhoz.

E szervezési munkálatok során azonban kiderült, hogy a szolgáltatás MIT-HOL címen professzionálisan nem üzemeltethető, mert kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozóan a név már védett. Így lett az új elnevezés – közvélemény-kutatás után: *LibInFO (Librarian Information Online) Magyar Könyvtárak Internetes Tájékoztató Szolgáltatása*.

A Konzorcium

Jelenleg 57 intézmény írta alá a Megállapodás konzorcium létrehozásáról és az Alapszerződés című dokumentumokat, amelyek nem kétoldalú szerződések – azaz nem az OSZK és az intézmények között kötettek –, hanem a konzorciumi tagok mint egyenrangú felek fogadták el és látták el kézjegyükkel.

A Megállapodás konzorcium létrehozásáról leszögezi, hogy

- a szolgáltatás alapja a kooperáción alapuló koordinatív együttműködés;
- a szolgáltatás koordinátora az Országos Széchényi Könyvtár, melynek feladata a szolgáltatás adminisztratív vezetése, illetve a Szakmai Irányító Testülettel közösen annak szakmai irányítása.

Az Alapszerződés-t aláíró felek az alábbi jogokban és kötelezettségekben állapodnak meg:

- A Szerződő fél mint a Konzorcium tagja az általa végzett munkáért sajátjaként felel mind szakmai, mind jogi értelemben.
- Az Országos Széchényi Könyvtár és a szolgáltatás többi résztvevője között a nemzeti könyv-

tár, valamint a Szakmai Irányító Testület tartja a kapcsolatot.

- A Konzorcium pénzügyi elszámolását (pályázatok, támogatások) megbízás alapján az Országos Széchényi Könyvtár végzi, a Konzorcium többi tagjaival a Szakmai Irányító Testület rendezi.
- A Szerződő felek jogosultak arra, hogy a feladatok egy részét harmadik személlyel végeztessék el.
- A Szerződő felek vállalják, hogy a szolgáltatást minél nagyobb nyilvánosság (szakmai fórumok, sajtó, önkormányzat stb.) előtt népszerűsítik.
- A Szerződő felek lehetővé teszik, hogy a Konzorcium megbízottjai a szolgáltatás előrehaladását a közösen meghatározott feltételek szerint a helyszínen ellenőrizzék.
- Az elért eredmények, szellemi termékek – beleértve az archívum, a tematikus linkgyűjtemény, az adatbázis szabad használatának jogát is – a Szerződő felek tulajdonát is képezik.
- A Konzorcium működésénél a versenyjog rendelkezései és az Etikai kódexben megfogalmazottak az irányadók.

A Konzorcium tagjai:

- közművelődési könyvtárak (18 megyei könyvtár, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 3 városi könyvtár),
- felsőoktatási könyvtárak (15 intézmény),
- szakkönyvtárak (17 intézmény),
- magánszemélyek (6 fő – hivatalosan még nem csatlakozott),
- Országos Széchényi Könyvtár,
- egyéb intézmények (jelenleg: Magyar Művelődési Intézet, Szépművészeti Múzeum).

Feladatunk a Konzorcium kibővítése a könyvtáron kívül más közgyűjteményekkel (levéltárak, múzeumok) is. A tapasztalatok azt mutatják ugyanis, hogy számos kérdés megválaszolására ezen intézmények hivatottak. (Például: a genealógiai kérdésekre a levéltárak, műtárgyakra vonatkozó kérdésekre pedig a múzeumok tudnának választ adni.)

A Konzorcium felépítése

A Konzorcium szervezetét és az együttműködés kereteit a Szervezeti és Működési Szabályzat és az Etikai kódex fogalmazzák meg. A Konzorcium legfőbb szerve a Közgyűlés, melynek feladata a Szakmai Irányító Testület megválasztása; a Konzorcium szabályzatainak kialakítása, módosítása; az éves beszámolók elfogadása. A Közgyűlés

szükség szerint ülésezik, de évente minimálisan kétszer össze kell hívni.

A Szakmai Irányító Testület feladata a Konzorcium működésének felügyelete, illetve a szolgáltatás folyamatos működésének szervezése és szakmai irányítása. Hatáskörébe tartozik még a két Közgyűlés közötti időszakban felmerülő kérdésekről való döntés; a Konzorcium belső és külső intézményi, valamint hazai és külföldi kapcsolatainak szervezése, koordinálása; a minőségbiztosítás érdekében a szolgáltatás szakmai színvonalának értékelése. Létszáma hat, melyből egy a szavazati joggal nem rendelkező titkár, egy pedig az OSZK mint a rendszert koordináló intézmény képviselője. További egy-egy tagját a közművelődési könyvtárak, a szak- és felsőoktatási könyvtárak, valamint az egyéni tagok képviselői közül kell megválasztani. A legalább negyedévente ülésező Szakmai Irányító Testületnek nincs elnöksége, a tagok egyenrangú és egyenlő szavazattal rendelkeznek.

Az SzMSz mellékletét képező Etikai kódexben fogalmazódnak meg az általános alapelveken túl a szolgáltatás alapértékei, az online referenz iránti elvárások, az igénybevevővel szembeni és a szolgáltatást nyújtók felelőssége. Alapértékek: törvényesség, szakmai felkészültség, tisztesség és korrektség a szolgáltatást igénybe vevők és a szolgáltatást nyújtók egymás közötti viszonyában, szakmai igényesség, személyiségi és adatvédelmi jogok tiszteletben tartása. Elvárások: részrehajlás nélküli munkavégzés, kölcsönös tiszteleten alapuló együttműködés, pontos tájékoztatás a döntésekről és a szolgáltatás működéséről.

A LibInfo működése

Az online referenzszolgáltatás működtetője – a Magyar Elektronikus Könyvtár által kiépített, és alapjaiban már beüzemelt rendszer átvételével és a MEK kezdeményezésére – az Országos Széchényi Könyvtár. A LibInfo a nemzeti könyvtár munkarendjéhez igazodó ügyeleti rendszerben működik. A szolgáltatást biztosító szerver a beérkező kérdéseket napi 24 órában fogadja. A válaszadás – bár hangsúlyozottan önkéntes részvételen alapuló szolgáltatásról van szó – a könyvtárak nyitvatartási idejéhez alkalmazkodóan munkanapokon és 48 órán belüli időkorlátozással történik. (Azaz két munkanapon belül „illik” válaszolni.)

A moderátori (koordinátori) feladatokat az OSZK Tájékoztató és Dokumentumellátó Főosztály Olva-

só- és Tájékoztató Szolgálatának munkatársai látják el. A moderátor feladata:

- A beérkező kérdéseket témájuk, jellegük szerint egyénre szabottan továbbítja a rendszerben részt vevő tagkönyvtáraknak.
- Figyelemmel kíséri a válaszadás időpontját, de szakmailag nem ellenőrzi a minőségét, tehát a rendszerben dolgozó munkatársak önálló, egyéni, felelősségteljes munkát végeznek. (Természetesen egy kérdésre többféle válasz is lehetséges, azok ki is egészíthetik egymást. Így a moderátor egy-egy beérkező e-mailt akár több, a témában járatos könyvtárosnak is továbbíthat.)
- A válaszokat visszajuttatja a kérdezőnek úgy, hogy az a rendszerbe is bekerüljön.
- Archiválja a beérkező kérdéseket és a válaszokat. Az OSZK az archívum ingyenes használatát minden, a rendszerhez csatlakozó könyvtár számára – tájékoztató munkájukat is segítő – ingyenesen biztosítja, folyamatos építéséről gondoskodik.

A koordinátori szerep mellett az OSZK munkatársai részt vesznek – elsősorban a gyűjtőkörnek megfelelő – referenzmunkában is, valamint az intézmény magára vállalja a számítógéprendszer (szerver) rendszeres karbantartását, felügyeletét.

A szolgáltatásban részt vevő könyvtárak elsődleges feladata a moderátoron keresztüli válaszadás. További feladataik a linkgyűjtemény fejlesztése, valamint javaslattétel az egész rendszer, illetve a szolgáltatás működésével kapcsolatban.

Kérdések és válaszok

Kérdések (1. ábra)

A tájékoztató szövegrész az alábbiakat tartalmazza:

Kérjük, hogy gondosan töltsé ki az alábbi űrlapot! Ha pontos információkat kapunk Öntől, mi is sokkal pontosabb választ tudunk adni.

Különösen ügyeljen e-mail címének beírásakor: a hibás címekekről visszapattanó válaszok a „gazdátlan kérdések oldalán” végzik.

Mielőtt kitöltené az űrlapot, kérjük, hogy olvassa el a tájékoztató oldalt arról, hogy melyek azok az esetek és témák, amikor az Internet-könyvtáros nem tud segíteni. Csak az első e-mail és a kérdés mezőt kötelező kitölteni. Ha megnyomja a lap közepén az ELKÜLD gombot, akkor kérdését egy program azonnal postázza a könyvtárosoknak. Ezután néhány órán vagy legkésőbb 2 munkanapon belül megérkezik a válasz az Ön által megadott e-mail cím(ek)re.

Kérdezzen az Internet-könyvtárostól!

LIBINFO (Magyar Internetes Tájékoztató - Hungarian Online Librarian) - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Személyes adatait csak a válaszadáshoz használjuk és sehol nem tesszük közzé!		We use your personal data only within this service and do not publish them anywhere!	
Név (nem kötelező megadni) Name (not necessary)	ELKÜLD SEND	Téma (a kérdés témaköre röviden [eközött nélkül]) Subject (the subject of the question in short)	
Elsődleges e-mail cím (kötelező) Main e-mail address (compulsory)		A kérdés (minél pontosabban és rövidebben!) The question (accurately and briefly, please!)	
E-mail cím még egyszer (a biztonság kedvéért) E-mail address once more (for safety)			
Tartalék e-mail cím (ha van másik is esetleg) Second e-mail address (if you have an other one)			

1. ábra A kérdések e-mailen az fenti űrlap kitöltésével érkeznek: (<http://libinfo.oszk.hu/urlop.htm>)

Amennyiben nem tudunk segíteni, vagy a válasz hosszabb időt igényel, arról is értesítjük.

Ha több nap múlva sem kap visszajelzést, akkor ismételje meg a kérdést.

Személyes adatait csak a válaszadáshoz használjuk, és sehol nem tesszük közzé!

A kitöltendő rovatok:

Név (nem kötelező megadni)

Elsődleges e-mail cím (kötelező!)

E-mail cím még egyszer (a biztonság kedvéért)

Második e-mail cím (ha van esetleg)

Életkor (kérjük megadni a statisztikához)

- 18 év alatt

- 18 év felett

Település (a hagyományos források miatt)

Nyelv (az ajánlható információ-forrásokhoz)

- csak magyarul

- magyarul és angolul is

- csak angolul

- bármilyen nyelven érdekel

Forrás-típus (az ajánlható információ-forrásokhoz)

- csak internetes

- csak nyomtatott

- mindenféle forrás érdekel

A kérdés (minél pontosabban és rövidebben!)

Miért kérdezi? (ajánlott a válasz pontossága miatt)

Hol kereste már (a fölösleges kutatás elkerüléséhez)

A tájékoztató munka jellegéből adódóan a *LibInfo* sem vállalkozik közvetlenül felhasználható anyagok elkészítésére. A cél inkább az iránymutatás, az elindulás segítése. Igyekszik a kérdezőt elvezetni azokhoz a forrásokhoz, adatbázisokhoz, ahol kérdésére immáron önmaga is megtalálja a választ. Előfordulhat, hogy közvetlenül magunk adjuk meg a választ, amikor pl. terjedelmében rövid, de a kérdező számára egyéb úton nem elérhető forrás-ról, információ-ról van szó.

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján a válaszadási elveket a következőkben lehet összefoglalni. *A LibInfo*

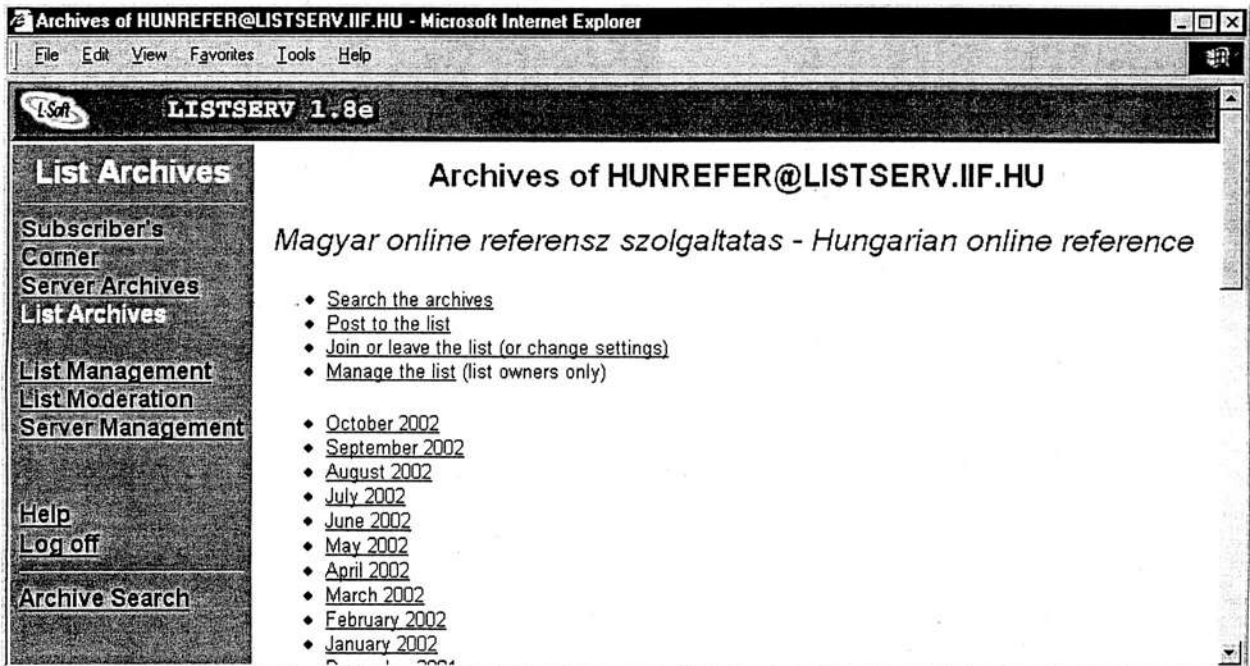
- csak forrásanyagokkal alátámasztott tényinformációkat, dokumentumokat szolgáltat;
- jogi és orvosi kérdéseket (a történelmi jellegűeket kivéve) nem válaszol meg;
- a rejtvény és kvíz jellegű kérdéseket kizárja;
- feladatai közé nem tartozik házi feladatok, dolgozatok elkészítése;
- irodalomgyűjtés és bibliográfia készítése esetén segítséget nyújt, de nem vállalkozik azok teljes elkészítésére. A kérdezőnek lehetősége van a könyvtáraktól ezt az általuk ajánlott feltételekkel igénybe venni;

- dokumentumok szolgáltatásakor (pl. versidézetek, biográfiai adatok) szkenneléssel legfeljebb egy A/4-es oldalt küld el ingyenesen. Ennél nagyobb terjedelmű dokumentumok szolgáltatását postai úton, fizetés ellenében, a lehető legrövidebb időn belül a kérdésre választ adó könyvtártól lehet megrendelni;
- idegen nyelvről fordítást csak rövid, életrajzi és lexikai adatok esetében vállal, egyébként a fordítást, illetve dokumentumot eredeti nyelven továbbítja a felhasználónak;
- adatvédelem alá tartozó személyes adatokat (lakcím, telefonszám stb.) – hacsak azok nem nyilvánosak – nem szolgáltat;
- családtörténeti kutatást nem végez, de tanácsokkal, információkkal segít;
- a törvényekben meghatározott, szerzői jogokat, jó ízlést és erkölcsöt sértő, illetve illegális tevékenységhez kapcsolódó kérdésekre a választ megtagadja.

A bejövő kérdéseket és válaszokat automatikusan archiválják. Az archívum jelszóval védett, kizárólag regisztrált és a szolgáltatásban részt vevő tagok részére biztosított, jelenleg teljes szövegű keresésre alkalmas szolgáltatás (2. ábra).

ben az időszakban az OSZK tájékoztató és dokumentumellátó főosztály Olvasó- és Tájékoztató Szolgálatára már tevékenyen részt vett a válaszadásban – 796 beérkezett kérdést regisztráltunk. 2001. szeptember 1-jétől, amikor a szolgáltatás a Magyar Elektronikus Könyvtáron kívül az együttműködő könyvtárak honlapján és a nyilvános internetes portálokon keresztül is elérhetővé vált, a beérkezett kérdések számában ugrásszerű növekedést tapasztaltunk. Az év utolsó négy hónapjában a beérkezett kérdések száma 1516 volt (3. ábra). Ez a növekvő tendencia azóta is tart.

A kérdések kétharmad része szakkönyvtári tájékoztató feladat. Elsősorban szakdolgozat, tanulmány elkészítéséhez kérnek segítséget, megközelítőleg 40%-os arányban. A másik nagy csoportot a személyes érdeklődés (átlagban 30%) képezi. Ezek a kérdések szinte minden szakterületre kiterjednek, meglehetősen konkrét jellegűek és speciálisak. Számos esetben hosszabb kutatómunkát, leggyakrabban az interneten elérhető forrásokat igényelnek. Mintegy 20%-ot tesznek ki a mindennapi munkavégzéshez, tudományos kutatáshoz kapcsolódó kérdések. A maradék 10% szolgáltatási információkra vonatkozik.

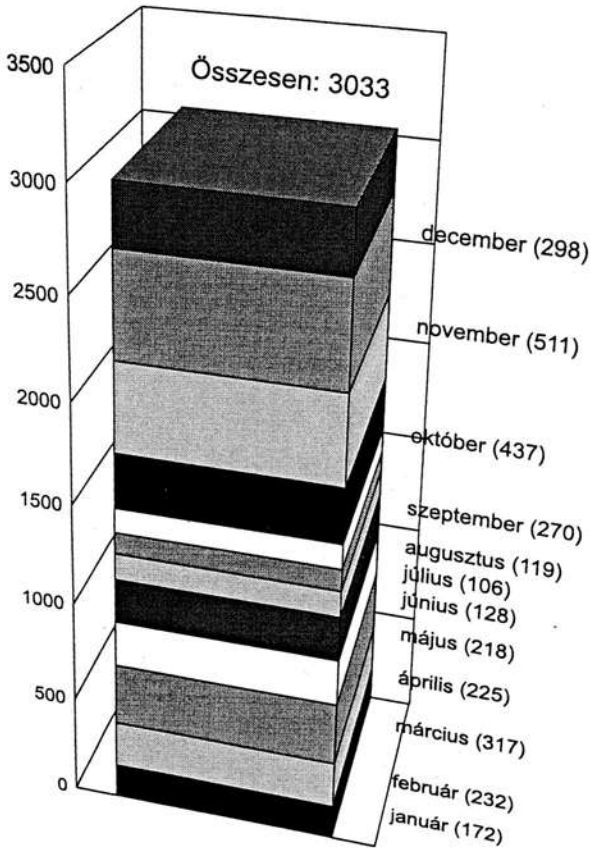

2. ábra A LibInfo archívum nyitólapja

A kérdések statisztikai és tartalmi elemzése

1999 szeptemberétől (az indulástól) 2001. március végéig 2738 kérdés érkezett; havonta átlagosan 150. 2001 áprilisától 2001. augusztus 31-ig – eb-

Tapasztalataink alapján megállapítható, hogy a kérdező akkor is igénybe veszi a szolgáltatást, amikor szakmailag nem lenne indokolt: kis ráfordítással az online elérhető könyvtári adatbázisokban, közös katalógusokban, internetes weblapo-

3. ábra A beérkezett kérdések száma

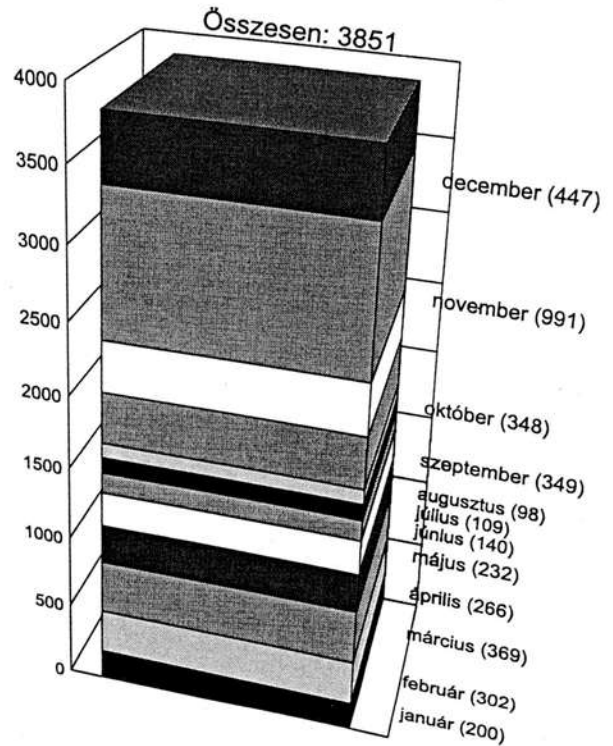
kon, illetve portálokon önállóan is megtalálhatná a kért információt.

Válaszok

A válaszok statisztikai elemzése

A válaszok számában a növekedés még inkább szembetűnő. (Egy adott kérdésre több könyvtárból is érkezhet válasz, amelyek sok esetben – éppen a minőségi válaszadás érdekében – kiegészítik egymást. Ha határidőn belül érkeznek meg a válaszok, a moderátor azokat egy egységes referenz e-mailbe szerkeszti, és úgy továbbítja a kérdezőnek.)

Az összes válasz száma (4. ábra) a fenti időszakban: 3851, ebből 1040 az OSZK LibInfo-csoportjától származik. Az összes válaszhoz viszonyítva ez a szám az OSZK 49%-os részesedését mutatja. (A szakkönyvtárak, illetve a felsőoktatási könyvtárak szélesebb konzorciumi bevonásával ez az arány remélhetőleg változik majd.)

4. ábra A kérdésekre adott válaszok száma

Feladatok

Az internetes tájékoztató munka *minőségbiztosításának* érdekében a jövőben elengedhetetlenül szükséges:

- negyedévenként frissített, tematizált, rendszerezett linkgyűjtemény összeállítása (első kötete már elkészült, és online elérhetővé tettük a résztvevő intézmények és magánszemélyek számára);
- a kérdéseket és válaszokat tartalmazó archívum tartalmi feltárása (tárgyszavazása) az Országos Széchényi Könyvtárban elfogadott tezaurusz alapján, és ennek XML formátumban való közzététele;
- statisztikák, tartalmi elemzések készítése;
- az űrlap és levelezőrendszer 2.0-s verziójának kidolgozása;
- háromnyelvű új honlap elkészítése;
- szervezeti bővítés (további hazai és nemzetközi intézmények bevonása);
- az anyagi lehetőségek bővítése pályázatok útján (pl. szerver, PC beszerzésére, adatbázis-előfizetésekre);
- továbbképzések szervezése.

Összegzés

A *LibInfo* – a szellemi kihíváson és a gyakorlati munkán túl – a lehető legjobb gyakorlati lehetőség, mind a könyvtárosoknak, mind a felhasználóknak az internet szerteágazó világának megismeréséhez. Az itt összegyűjtött tapasztalat saját könyvtárunkban végzett tájékoztató munkájukba, valamint a kérdező mindennapi gyakorlati internetes tevékenységébe is szervesen beépülhet. A rendszer legnagyobb erénye, hogy egyes intézmények korlátozott lehetőségei kitágulnak; a tájékoztató munkában egymás forrásaira is támaszkodhatnak. Annak ellenére, hogy a szolgáltatás ingyenes, a rendszerben részt vevő tagkönyvtá-

raknak – éppen a dokumentumszolgáltatás területén – lehetőségük adódik bevételeik növelésére. A *LibInfo*-n keresztül az együttműködő intézmények saját szolgáltatásaikat ajánlják, gyakorlatilag ingyen reklámozzák. Hisz a kérdező dönti el, hogy milyen formában szeretne válaszhoz jutni: rövid forrásokra vonatkozó útmutatást, ötleteket vár, vagy részletes dokumentációt szeretne kapni, természetesen ellentételezés fejében. A *LibInfo* bebizonyította, hogy a könyvtárosok képesek megfelelni a tudástársadalom által támasztott igényeknek, és hatékony, magas színvonalú szolgáltatást nyújtani együttműködve, közös erővel.

Beérkezett: 2002. VI. 11-én.

Részvétel az ALA 2002. évi konferenciáján

Az *American Library Association* (ALA = Amerikai Könyvtári Egyesület) 2002. jún. 13. és 19. között Atlantában rendezett 121. éves konferenciáján 21 130 könyvtáros, informatikus, kiállító, vendég és rendező vett részt. Ez a szám 21%-kal kisebb, mint az egy évvel ezelőtti, San Franciscóban rendezett ALA-konferencia, ahol 26 593-an vettek részt, és 15%-kal kevesebb a 2000. évi chicagói konferencia 24 913 résztvevőjénél. A kiállítók száma 6419 volt, 18%-kal kevesebb a tavalyinál. A konferenciára jogosult résztvevők több mint 2000 előadás között válogathattak, és több mint 1600 kiállítói standot kereshettek fel.

A konferencián való navigálás megkönnyítésére a programokat hét tematikus csoportba szervezték: adminisztráció és menedzsment, gyerekek és ifjúság, állománykezelés, digitális könyvtárak, kiadványok számai és frissítései, szolgáltatások és programok, végül szakemberek toborzása, fejlődése és menedzselése. A legnagyobb érdeklődésre számot tartó témák a tájékoztató szolgálatok javítása és az „egymegállós” információkeresés voltak.

Advanced Technology Libraries, 31. köt. 7. sz. 2002. p. 1., 7./

Napóleon-adatbázis

A Napóleonnal és a francia történelem azon korszakával foglalkozó internethasználók bizonyára élvezni fogják a francia történelem 1796 és 1815 közötti szakaszát feltáró új adatbázist, amely *The Napoleonic Guide* néven kereshető. A benne található információk között szerepelnek a korszak fő hatalmaival, hadseregeivel, kiemelkedő katonáival, szárazföldi és tengeri csatáival, és az 1812. évi hadjárattal foglalkozó irodalmi dokumentumok.

Személyi információk is kereshetők az adatbázisban Napóleonról, karriertörténetéről, ellenfeleiről, főtisztjeiről és családjáról. A multimédia adatbázisban digitális képek, térképek, böngészők, valamint releváns filmek, könyvek és zenedarabok jegyzéke is található.

További információ: www.napoleonguide.com

Information World Review, 180. sz. 2002. május, p. 28./

(R. P.)